Published on (https://www.bnm.md)

Monetary Policy Financial education Expand Hide

07.05.2015

Casetă tehnică: Investiţiile străine directe – competitivitatea regională a Republicii Moldova

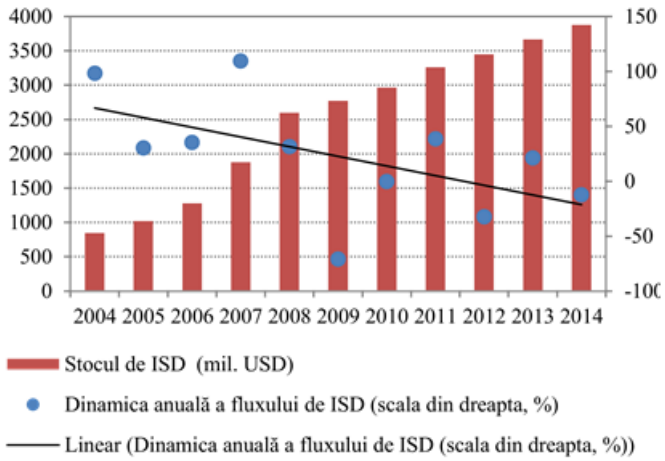
Casetă extrasă din:

Raport asupra inflației nr.2, mai 2015 [1]

Impactul investiţiilor străine asupra economiei unei ţări este incontestabil: lanţul de efecte pe care le creează se răsfrâng atât asupra producţiei de bunuri şi servicii, cât şi asupra consumului, motivând simultan cererea şi oferta. Investiţiile reprezintă stimulentul ce generează noi activităţi economice şi are ca finalitate obţinerea de bunuri şi servicii indispensabile unei economii viabile, prospere.

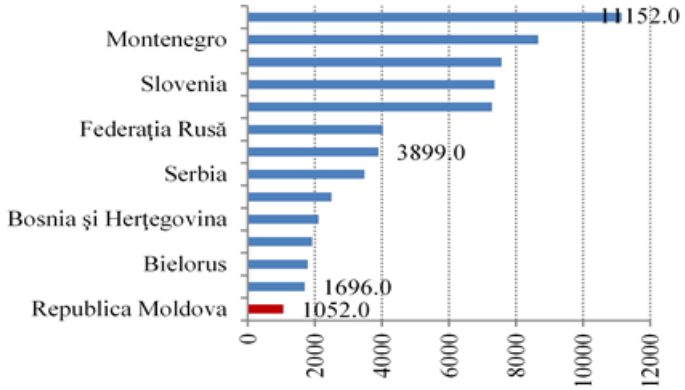
La etapa actuală, potrivit prevederilor Strategiei de atragere a investiţiilor şi promovare a exporturilor pentru anii 2006-2015, atragerea investiţiilor şi promovarea exporturilor este o prioritate strategică a Guvernului Republicii Moldova. Guvernul doreşte să orienteze economia în direcţia activităţilor de producţie destinate exportului şi să valorifice mai eficient potenţialul ţării în calitate de punct natural de tranzit între Est şi Vest. Totodată, conform Strategiei Naţionale de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020, se optează pentru schimbarea paradigmei de dezvoltare a economiei şi anume, necesitatea renunțării la modelul de creștere bazat pe consumul alimentat de remiteri în favoarea unui model dinamic bazat pe atragerea investițiilor străine și locale, precum și dezvoltarea industriilor exportatoare de bunuri și servicii.

Graficul nr. 1. Dinamica ISD în Republica Moldova

Sursa: BNM, UNCTAD

Graficul nr. 2. Stocul de ISD pe cap de locuitor în anul 2013 (dolari SUA)

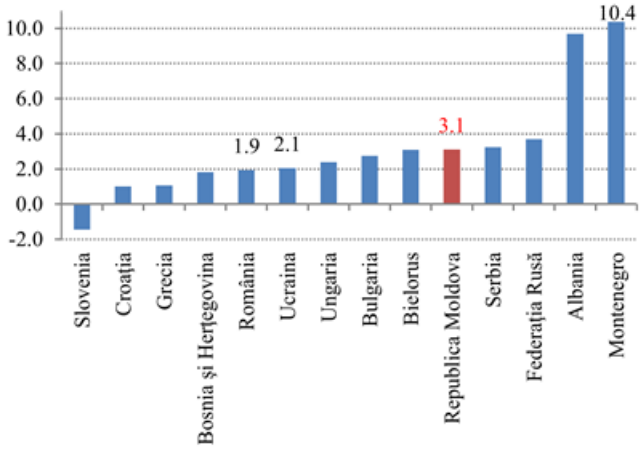
Sursa: UNCTAD

Existenţa unor acorduri de comerţ şi de liber schimb la nivel mondial şi regional, presiunea fiscală redusă, forţa de muncă relativ ieftină şi calificată, amplasarea geografică strategică a ţării, solul, clima favorabilă, existenţa tradiţiilor în industria prelucrătoare, în special în cea a produselor agroalimentare constituie, indiscutabil, elemente definitorii cu o puternică amprentă pozitivă asupra competitivităţii investiţionale a Republicii Moldova.

Cu toate acestea, în comparaţie cu alte ţări din regiune[1], climatul investiţional nu este un atu pentru Republica Moldova. Faptul acesta îl denotă atât poziţia Moldovei în ratingurile internaţionale, cât şi comparaţia directă a indicatorilor macroeconomici şi de performanţă privind atragerea ISD între ţări. Un alt moment important se referă la faptul că aşa cum ISD îşi au originea în afara țării noastre[2], prin intermediul acestora se produce un proces de internalizare a situaţiei economice din țările investitoare în economia şi societatea naţională. Analiza stocului şi a fluxului de ISD pe perioada ultimilor 10 ani (graficul nr. 1) denotă o creştere constantă a stocului de investiţii străine directe (peste 3.9 miliarde dolari SUA[3] în anul 2014), de peste 4 ori mai mult comparativ cu anul 2004. Totodată, începând cu anul 2008, se atestă evoluţia general descendentă a fluxurilor de ISD. Ca urmare a crizei mondiale, fluxurile de ISD orientate în economia naţională au scăzut brusc. Criza economică şi financiară a redus puternic încrederea investitorilor străini în capacitatea de relansare a economiilor în tranziţie, printre care se află şi Republica Moldova. La multe proiecte de investiţii s-a renunţat, fie au fost amânate.

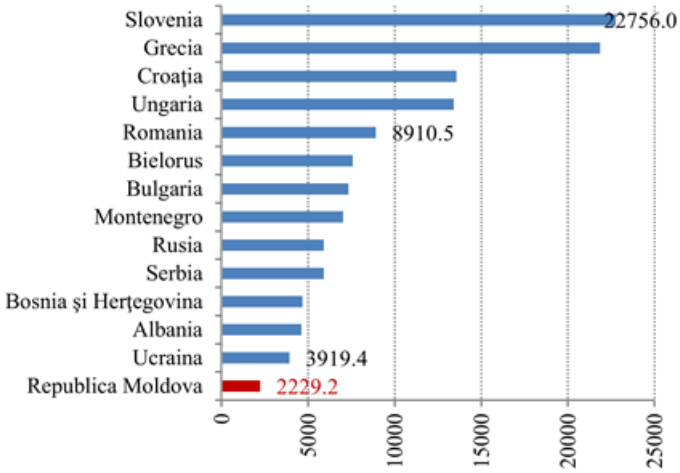
Gradul de pătrundere al capitalului străin în economie este evidenţiat într-o manieră sugestivă de nivelul stocului de ISD pe locuitor (graficul nr. 2). Datele empirice cu privire la acest indicator relevă discrepanţe accentuate existente între statele din regiune, iar Republica Moldova înregistrează un nivel scăzut al acestui indicator. Comparativ cu alte ţări ex-sovietice din regiune, Ucraina, spre exemplu, a acumulat un stoc de 1696.0 dolari SUA per capita, iar România – 3899.0 dolari SUA per capita, pe când Ungaria se regăseşte în fruntea clasamentului.

Graficul nr. 3. Ponderea fluxului de ISD în PIB în anul 2013 (%)

Sursa: UNCTAD

Graficul nr. 4. PIB pe cap de locuitor în anul 2013 (dolari SUA)

Sursa: UNCTAD

Potrivit indicatorului fluxul de ISD ponderat la produsul intern brut (PIB), Republica Moldova, comparativ cu alte ţări, s-a poziţionat pe locul 5 în anul 2013 (graficul nr. 3). Aceasta, însă, nu s-a datorat fluxurilor mari de ISD, dar mai degrabă unui nivel mic al PIB. Ca demonstraţie ar servi valoarea redusă a indicatorului PIB per capita (graficul nr. 4), deşi în anul 2013 creşterea reală a PIB a fost de 9.4 la sută – cea mai mare din regiune. Totodată, fluxul de ISD per capita în Republica Moldova a înregistrat, în anul 2013, valoarea de 66.0 dolari SUA (nivelul maxim a fost atins în anul 2008 şi a constituit 196.2 dolari SUA). Ţările vecine, România şi Ucraina, au consemnat performanţe mai bune la acest capitol, indicatorul în cauză însumând 167.0 şi, respectiv, 83.0 dolari SUA.

Cu referire la clasamentele internaţionale, ce prezintă indicatorii care caracterizează atractivitatea economiei unei ţări pentru investitori, se cer a fi aduşi la cunoştinţă unii dintre aceştia. Astfel, potrivit datelor unui raport al Băncii Mondiale, „Doing Business 2015", în anul 2014, după uşurinţa derulării afacerilor, Moldova s-a situat pe locul 63 din 189[4] (în anul 2013 – pe locul 82). De asemenea, indicatorul competitivităţii globale din clasamentul „The Global Competitiveness Index 2014-2015", elaborat de Forumul Economic Mondial, a poziţionat ţara noastră pe locul 82 (în anul 2013 – pe locul 89), România – pe locul 59, iar Ucraina – pe locul 76. Un alt indice important ce caracterizează atractivitatea economiei unei ţări pentru

investitori este indicele libertăţii economice, calculat de către Heritage Foundation. Potrivit acestuia, în anul 2014, Moldova se situa pe poziţia 111 (similar anului precedent) din 165 de ţări, fiind plasată în categoria ţărilor „preponderent nelibere". În acelaşi clasament, România se situa pe poziţia 57 (în categoria ţărilor „moderat libere"), iar Ucraina – pe locul 162 (în categoria ţărilor „reprimate"). În ceea ce priveşte libertatea investiţională, Moldova ocupa locul 109, România – locul 23, pe când Ucraina – locul 168.

Astfel, orientarea în continuare spre dezvoltarea mediului de afaceri şi îmbunătăţirea climatului investiţional va avea urmări pozitive asupra competitivităţii Republicii Moldova în direcţia atragerii investiţiilor străine, ce se va exprima prin creşterea exporturilor, majorarea numărului de întreprinderi fiabile, motivate să implementeze inovaţii, capabile să creeze locuri de muncă atractive, să asigure productivitate înaltă şi producţie competitivă orientată spre export. Aceasta, inevitabil, se va reflecta în îmbunătăţirea indicatorilor macroeconomici şi avansarea în continuare a Republicii Moldova în clasamentele internaţionale.

---

[1]Ţările din regiune se referă la ţările din Europa de Sud-Est şi Europa de Est.

[2]Conform datelor BNM, în topul ţărilor-investitoare (criteriu: distribuţia geografică a investiţiilor străine directe acumulate în capitalul social, pe principalele ţări, cu excepţia sectorului bancar) intră Federaţia Rusă, Olanda, Franţa, Spania, Germania, Cipru, România, Italia, etc.

[3]Valoare ce nu include ISD din partea stângă a Nistrului şi mun. Bender.

[4]Primul loc fiind cel mai bun; înseamnă că mediul de reglementare este propice pentru activitatea economică.

See also

Tags
PIB [2]
ISD [3]
investiții [4]
investițiile [5]
export [6]
investiții străine [7]
investițiile străine directe [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/52406

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr2-mai-2015 [2] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=PIB [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=ISD [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=investițiile [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=export [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții străine [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=investițiile străine directe